

Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakkoinnin uutiskirje 2/2024

Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointiseminaari

Turun virastotalon auditoriossa järjestettiin huhtikuussa kiinnostava ennakointiseminaari, jonka pääpaino oli tuoreessa Työvoimabarometrissa sekä sen Varsinais-Suomessa lanseeratussa edeltäjässä Ammattibarometrissa. Monessa esityksessä muisteltiin myös keväällä menehtyneen tutkija Jouni Marttisen isoa roolia Ammattibarometrin alkutaipaleella. Häntä ilman tuskin Työvoimabarometrikään olisi nähnyt päivänvaloa ainakaan nykyisenkaltaisessa muodossaan. Jouni teki pitkän tutkijan uran työ- ja elinkeinohallinnon eri tehtävissä Varsinais-Suomessa, jääden eläkkeelle noin viitisen vuotta sitten. Seminaarin avasivat Varsinais-Suomen ELY-keskuksen elinkeinopuolen johtaja Okku Kalliokoski sekä Turun kaupungin tutkimusjohtajana toimiva Timo Aro. Työ- ja elinkeinoministeriön tervehdyksessä alivaltiosihteeri Elina Pylkkänen valaisi kiinnostavasti mm. työtuntien ja bruttokansantuotteen välistä yhteyttä. Seminaariesityksissä keskityttiin erilais-

ten käytössä olevien ja jo käytöstä poistuneiden ennakointityökalujen esittelyyn. Moni jo käytöstä poistunut menetelmä on tavallaan raivanut tietä uusille ja kehittyneemmille tavoille ennakoida työmarkkinoiden ja ammattien sisältöjen kehittymistä. Seminaarissa kuultiin myös mielenkiintoinen esitys Puolasta, jossa Krakovan alueellisen työvoimatoimiston tutkimusjohtaja Adam Biernat valaisi Ammattibarometrin onnistuneesta levittämisestä koko Puolaan. Jouni Marttisella oli ratkaisevasti sormensa pelissä myös tässä kehityksessä. Monessa esityksessä kävi myös selväksi, että ilman hyvää ja toimivaa verkostoa ei kattavaa ja kunnollista ennakointia ole mahdollista tehdä. Tätä yhteistyöverkostoa on mahdollista hyödyntää laajemmaltikin erilaisessa yhteistyökuvioissa toimijoiden tullessa toisilleen tutuiksi. Seminaarin päätti paneelikeskustelu, jossa yhteiskunnan eri sektoreilta tulevat toimijat saivat

vastattavakseen ministeriössä Työvoimabarometriä päätyönään kehittävän Reino Savolaisen luomiin haastaviin ennakointia käsitteleviin kysymyksiin.

Kuva: ennakointiseminaarin paneelikeskustelu

Ennakointiuutisia EU:sta

EU:ssa kehitetään lyhyen ja pitkän aikavälin työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointia

Olemme ennakkoinnin uutiskirjeessä kertoneet kansallisesta ja alueellisesta työvoima- ja osaamistarpeiden ennakkoinnista ja sen kehittamisestä. Työvoimabarometrin uudet tulokset julkaistiin viime vuoden marraskuussa ja nyt meneillään on TEM:n työmarkkinaennusteen tekeminen. Sen tulokset julkaistaan toukokuussa. OEF eli opetuksen ennakointifoorumi julkaisi aiemmin tänä vuonna Laaja-alainen osaaminen 2040 -raportin, jossa arvioidaan energiamurroksen, talouden muutoksen, turvallisuushäkiön lisääntymisen ja väestörakenteen kehityksen vaikutuksia osaamistarpeisiin. Paljon muutakin on tapahtunut ja meneillään ja myös EU:n tasolla, jota emme ole uutiskirjeissä juuri tuoneet esiin.

Cedefop tuottaa työvoima- ja osaamistarpeisiin liittyvää ennakointitietoa koko EU:n tasolla. Se on vuonna 1975 perustettu Euroopan unionin toimiin, joka keskittyy ammatillisen koulutuksen kehittämiseen yhteistyössä poliittisten päättäjien, työnantajajärjestöjen, ammattikoulutuslaitosten, opettajien, kouluttajien ja kaikenikäisten opiskelijoiden kanssa. Ennakoinnin näkökulmasta oleellista on, että Cedefop tarjoaa pitkän ja syksystä 2024 lähtien myös lyhyen aikavälin ennakointitietoa jäsenmaiden työvoima- ja osaamistarpeista muodostaen samalla kuvan koko EU:n alueen vastaavista tarpeista.

Cedefopin [Skills Forecast](#) tuottaa tärkeää tietoa, kun pohditaan työmarkkinoiden tulevaisuutta Euroopassa:

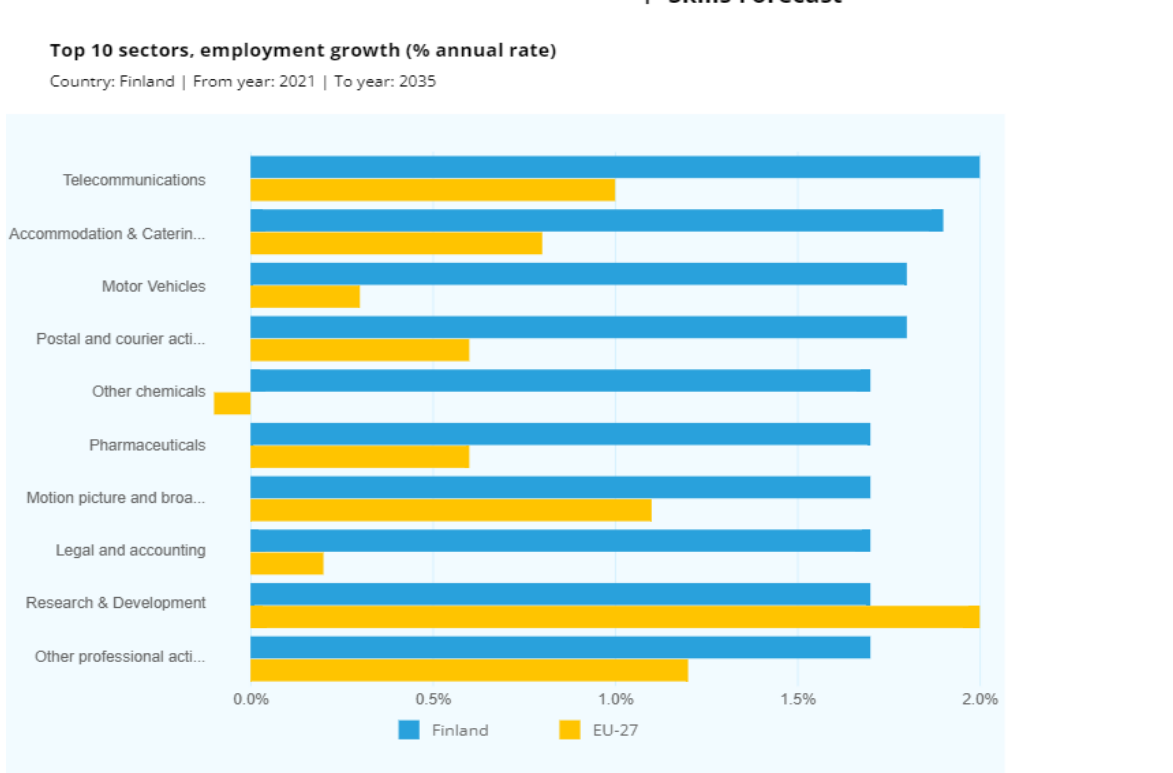
- Tulevaisuuden työllisyystrendit eli kvantitatiivisia ennusteita tulevista työllisyystrendeistä toimialoittain ja ammattiryhmittäin. Näiden ennusteiden avulla voidaan ymmärtää, millaista osaamista tulevaisuuden työmarkkinat vaativat.
- Tieto tulevista koulutustarpeista eli väestön ja työvoiman koulutustason tulevaisuuden kehityksestä. Tämä auttaa suunnittelemaan koulutusohjelmia ja vastaamaan tuleviin osaamistarpeisiin.
- Kansallista lähteistä tulevan tiedon harmonisointi, minkä tavoitteena on tarjota vertailukelpoisia tietoja työllisyystrendeistä eri maiden välillä. Ennusteiden laatua ja käytettyjä menetelmiä arvioi kansallisten asiantuntijoiden ryhmä.

Viimeisin Cedefopin Skills Forecast -ennuste ulottuu vuoteen 2035 saakka. Ohessa olevasta kuvasta nähdään, miten työllisyyden ennakoitaan ennusteen mukaan kehittyvän eri toimialoilla ja miten kehitys suhteutuu EU-maiden keskimääräiseen kehitykseen.

Tällä hetkellä on meneillään seuraavan Skills Forecast -ennusteen teko ja siihen liittyen kansalliset asiantuntijat kokoontuivat yhteiseen seminaariin Thessalonikiin huhtikuun puolivälissä. Jäsenmaiden yhteisissä keskusteluissa nousi esiin yhteinen huoli työvoiman riittävyydestä ja siitä, mitä sekä se että meneillään oleva kaksoissiirtymä työmarkkinoilla merkitsevät osaamistarpeiden näkökulmasta. Myös tekoälyn vaikutuksista keskusteltiin, vaikka min-käänlainen ennakointi siihen liittyen onkin todella vaikeaa.

Uudet tulokset julkaistaan vuonna 2025. Sitä ennen tämän vuoden syksyllä Cedefop tulee julkaisemaan ensimmäistä kertaa lyhyen aikavälin tietoa työvoima- ja osaamistarpeista. Kerromme näistä myöhemmin uutiskirjeissämme.

Teksti Minna Ylikännö, TEM

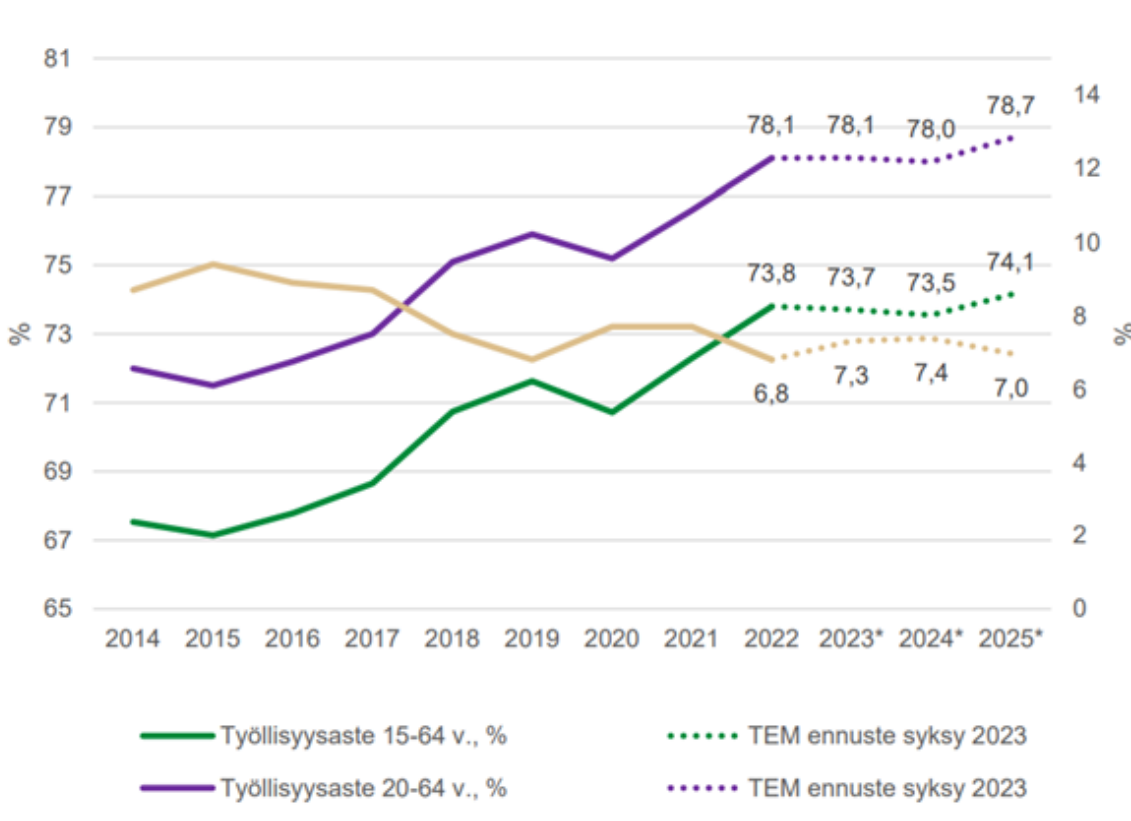
Kuva: Cedefop Skills Forecast

Lisätietoja:

[Cedefop](#)
[Skills Forecast](#)

TEM:n lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste julkaistaan 15.5.

Ennuste perustuu tilastolliseen aikasarja-analyysiin, jossa hyödynnetään suhdanneindikaattoreiden, työmarkkinatilastojen ja politiikkainformaation lisäksi valtionvarainministeriön bruttokansantuote-ennustetta ja Tilastokeskuksen väestöennusteita. Se tuottaa tietoa työvoiman tarjonnan ja kysynnän sekä työttömyyden kehityksestä vuosille 2024–2026. Kevään 2024 ennusteen tulokset julkaistaan keskiviikkona 15.5. klo 9.00. Kiinnostuneet voivat ilmoittautua tilaisuuteen tämän [linkin](#) kautta. Ilmoittautuneille lähetetään Teams-linkki tapahtumaan.

Kuva syksyn 2023 ennusteesta (Mähönen ym. 2023)

Ilmoittaudu tilaisuuteen

Jos et halua jatkossa lukea tätä uutiskirjetä, ilmoitathan siitä meille täyttämällä [tämän lomakkeen](#), niin poistamme sinut sähköpostilistalta. Tietosuojaselosteen löydät [täältä](#).

Kannustamme jatkamaan uutiskirjetä eteenpäin kaikille, joiden ajatelle olevan kiinnostuneita työvoima- ja osaamistarpeiden ennakkoinnista ja sen kehittamisestä. Uutiskirjeen tilauslomake löytyy [täältä](#). Jos organisaatiomme haluaisi tuoda omaa ennakointityötään esille uutiskirjeissämme, otamme vastaan juttuideoita osoitteeseen ennakointi.tem@gov.fi